

การเก็บและการค้นคืนสารสนเทศโดยใช้แนวความคิดของแฟ้มข้อมูลผู้พัน

นางสาว พฤกษ์ย์ บัวสาม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาด้านหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต
ภาควิชาชีวกรรมคอมพิวเตอร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. 2535

ISBN 974-581-197-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

018733 ๑๑๗๗๗๗๗๗๗

INFORMATION STORAGE AND RETRIEVAL USING INVERTED FILE

MISS PORNTIP BUASAM

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Science
Department of Computer Engineering
Graduate School
Chulalongkorn University

1992

ISBN 974-581-197-1

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การเก็บและการคัดคืนสารสนเทศโดยใช้แนวความคิดของแฟ้มข้อมูลผกผัน
โดย นางสาว พฤทิพย์ บัวสาม
ภาควิชา วิศวกรรมคอมพิวเตอร์
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ จารุมาตรา บีนทอง

บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....
.....

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชราภิญ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ เดือน สินธุพันธ์ประทุม)

.....
.....
(อาจารย์ จารุมาตรา บีนทอง)

.....
.....
(รองศาสตราจารย์ มัณฑนา ปราการสมุทร)

.....
.....
(อาจารย์ ดร.ยารอย เต็งอ่านวย)

บันทึกฉบับนี้เป็นหลักฐานที่ถูกต้องตามกฎหมาย

พรพิพิธ บัวสาม : การเก็บและการค้นคืนสารสนเทศโดยใช้แนวความคิดของแฟ้มข้อมูลผกผัน

(INFORMATION STORAGE AND RETRIEVAL USING INVERTED FILE)

อาจารย์ที่ปรึกษา : อาจารย์ จารุมาศ ปั่นทอง, 77 หน้า ISBN 974-581-197-1

วัตถุประสงค์ของวิทยานิพนธ์ เพื่อศึกษาวิธีการเก็บ และการค้นคืนสารสนเทศที่เป็นข้อความ โดยอาศัยแนวความคิดของแฟ้มข้อมูลผกผันเป็นพื้นฐาน และพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์โดยใช้ภาษาซี การออกแบบการทำงานของโปรแกรม แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนของการสร้างฐานข้อมูล และส่วนของการค้นคืนฐานข้อมูล ส่วนของการสร้างฐานข้อมูล จะทำการอ่านข้อความในแฟ้มข้อมูลข้อความที่ผ่านการแบ่งคำแล้ว โดยที่แฟ้มข้อมูลข้อความสามารถสร้างโดยโปรแกรมเวิร์คโปรดเซชันท์ทั่วไป และทำการสร้างแฟ้มข้อมูลคิดขั้นนารี เพื่อเก็บคำที่เป็นคัชชี และสร้างแฟ้มข้อมูลผกผัน เพื่อเก็บรายการหมายเลขอ้างอิงคำแหงของเอกสารที่สัมพันธ์กับคัชชี และส่วนของการค้นคืนฐานข้อมูล จะเป็นการค้นคืนเอกสารที่ต้องการ โดยในการค้นคืน เอกสารที่ต้องการจะถูกระบุโดยคัชชี คัชชีจะถูกค้นหาในแฟ้มข้อมูลคิดขั้นนารี และเอกสารในแฟ้มข้อมูลข้อความ ที่ถูกระบุโดยหมายเลขอ้างอิงที่สัมพันธ์กับคัชชี ก็จะถูกอ่านออกจากแฟ้มข้อมูลข้อความ ในการออกแบบแฟ้มข้อมูล จะใช้โครงสร้างข้อมูลแบบบิทรี แทนแฟ้มข้อมูลคิดขั้นนารี และใช้โครงสร้างข้อมูลแบบลิงค์ลิส แทนแฟ้มข้อมูลผกผัน ผลที่ได้จากการทำงานของโปรแกรมนี้ ผู้ใช้สามารถค้นคืนเอกสารที่ต้องการได้สะดวก รวดเร็ว และถูกต้อง

ศูนย์วิทยบริการ วิชาลังการณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..... วิศวกรรมคอมพิวเตอร์
สาขาวิชา ..... วิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์
ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อนิสิต ..... พท.๖๗ ผู้เรียน
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

พิมพ์ด้วยมือโดยทั่วไป

C116893 : MAJOR COMPUTER SCIENCE

KEY WORD : INFORMATION RETRIEVAL/INVERTED FILE

PORNTIP BUASAM : INFORMATION STORAGE AND RETRIEVAL USING INVERTED FILE.

THESIS ADVISOR : CHARUMATR PINTHONG, 77 pp. ISBN 974-581-197-1

The purpose of this thesis is to study text information storage and retrieval based on inverted file concept, and to develope computer program using C language compiler. The program consists of two subsystem : the database creation subsystem, and the database retrieval subsystem. Database creation subsystem scans a word seperated text file, created by using any word processor, and then creates a dictionary file for storing the allowable indexing terms, and creates a inverted file for storing an associated list of document reference numbers of each index. Database retrieval subsystem retrieves documents from the stored text file. Required documents are identified by an arbitrary index, index requires a dictionary search to find the associated document reference numbers, and the identified documents are selected from the text file. The dictionary file is implemented by using B-tree and the inverted file using linked list. This program can retrieve stored documents conveniently, rapidly, and accurate.

ศูนย์วิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา วิศวกรรมคอมพิวเตอร์
สาขาวิชา วิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์
ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อนิสิต พากนก ใจดี
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ได้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดีเยี่ยม ของอาจารย์
จากรุ่นมาตรฐาน ปั้นทอง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่างๆ
ของการวิจัยมาด้วยดีตลอด

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ บริษัทชั้นนำด้านพิเศษ เอเชีย ที่ได้เอื้อเฟื้อให้ใช้โปรแกรมสำหรับ
ตัดคำเอกสารภาษาไทย และคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยในครั้งนี้

เนื่องจากทุกการวิจัยครั้งนี้บางส่วนได้รับมาจาก ทุนอุดหนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย
จังหวัดชลบุรี ขอแสดงความนับถือและขอขอบคุณ

ขอขอบคุณ พี่ๆ น้องๆ และเพื่อนๆ ที่ช่วยเหลือ และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา
ท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ บิดา แม่ค่า ซึ่งสนับสนุนและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัย
เสมอมา จนสำเร็จการศึกษา

ศูนย์วิทยบรหพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๔
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๕
กิตติกรรมประกาศ	๖
สารบัญภาพ	๗

บทที่

1. บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
ขอบเขตของการวิจัย	2
ขั้นตอนของการวิจัย	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
2. แนวความคิดและทฤษฎี	3
การค้นหาข้อมูล	3
การค้นหาแบบภายใน	4
การค้นหาแบบภายนอก	4
การค้นหาแบบล่าดับ	4
การค้นหาเชิงตีชนี	6
การค้นหาแบบทวิภาค	7
การประมวลผลแฟ้มข้อมูลข้อความ	8
โครงสร้างข้อมูล	13
โครงสร้างข้อมูลแบบลิงค์ลิส	13
โครงสร้างข้อมูลแบบทรี	13
โครงสร้างข้อมูลแบบไบนาเรียทรี	14
โครงสร้างข้อมูลแบบ AVL ทรี	17
โครงสร้างข้อมูลแบบเพลไบนาเรียทรี	19
ปัญหาในการสร้างเพจทรีจากบล็อกล่าง	21
โครงสร้างข้อมูลแบบบีทรี	22
การเพิ่มข้อมูลเข้าไปในบีทรี	24

3. การออกแบบโครงสร้างของแฟ้มข้อมูลสำหรับระบบ	27
แฟ้มข้อมูลนำเข้า	27
แฟ้มข้อมูลที่สร้างขึ้นจากระบบ	29
แฟ้มข้อมูลรวม	29
แฟ้มข้อมูลเฉพาะ	29
แฟ้มข้อมูล filename.DIC	30
แฟ้มข้อมูล filename.INX	31
4. การพัฒนาโปรแกรมสำหรับระบบ	34
ลักษณะของภาษาซี	34
การกำหนดตัวแปร	36
ขั้นตอนการทำงานของโปรแกรม	38
การสร้างฐานข้อมูล	38
ฟังก์ชัน create	38
ฟังก์ชัน insert และ ฟังก์ชัน ins	40
ฟังก์ชัน binsearch	44
การค้นหาข้อมูล	47
ฟังก์ชัน search	47
การเพิ่มข้อมูล	48
ฟังก์ชัน appendtext	48
การปรับปรุงแฟ้มข้อมูลสารบัญ	49
5. ผลการทดสอบโปรแกรม	50
6. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	55
สรุปผลการวิจัย	55
ปัญหาและข้อเสนอแนะ	56
เอกสารอ้างอิง	57
ภาคผนวก	59
ประวัติผู้เขียน	77

สารบัญ

หน้า

รูปที่ 2.1	แฟ้มข้อมูลด้วยแบบสเปร์สันเดกซ์ และฟลอินเดกซ์	7
รูปที่ 2.2	รายการของค่า ตัวนี้ข้อความ และแฟ้มข้อมูลข้อความ	10
รูปที่ 2.3	รายการของค่าที่เรียงลำดับแล้ว	11
รูปที่ 2.4	แฟ้มข้อมูลดิจิตาล และแฟ้มข้อมูลผกผัน	12
รูปที่ 2.5	แสดงโครงสร้างข้อมูลแบบบิ๊กต์ลิ๊ส	13
รูปที่ 2.6	แสดงโครงสร้างข้อมูลแบบกรี	13
รูปที่ 2.7	แสดงโครงสร้างข้อมูลแบบไบนาเรียลีร์ชทรี	14
รูปที่ 2.8	โครงสร้างข้อมูลแบบไบนาเรียลีรีที่มีการเก็บในหน่วยความจำ	15
รูปที่ 2.9	ไบนาเรียลีร์ชทรีหลังจากเพิ่มคีย์ LV	15
รูปที่ 2.10	ไบนาเรียลีร์ชทรีหลังจากเพิ่มคีย์ใหม่ 8 คีย์	16
รูปที่ 2.11	แสดง AVL Tree ที่มีความสูงสมดุล 1	17
รูปที่ 2.12	แสดงทรีที่ไม่เป็น AVL	17
รูปที่ 2.13	แสดงทรีที่มีความสูงสมดุลแบบสมบูรณ์	18
รูปที่ 2.14	แสดง AVL Tree	18
รูปที่ 2.15	แสดงโครงสร้างข้อมูลแบบเพจไบนาเรียลี	20
รูปที่ 2.16	เพจไบนาเรียลีที่สร้างจากคีย์ที่รับมาในลักษณะสุ่ม	21
รูปที่ 2.17	แสดงโครงสร้างข้อมูลแบบบิ๊กต์ลิ๊บ 5	23
รูปที่ 2.18	แสดงทรีที่มีการค้นหาข้อมูลได้ 5 ทาง	24
รูปที่ 2.19	แสดงการเจริญเติบโตของบิ๊กต์	26
รูปที่ 3.1	แผนภาพแสดงขั้นตอนการทำงานของระบบ	33

วุฒิธรรมมหาวิทยาลัย